

การออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ
แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาธรรมชาติผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ผลการดำเนินการ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ผู้เรียน พบว่าผู้เรียนมีความสนใจเศรษฐกิจพอเพียง การเกษตรอินทรีย์ การเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ในท้องถิ่น ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับการปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงไก่ เลี้ยงวัวจากผู้ปกครอง หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง “แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง”

2. ผลการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่สามารถนำมาบูรณาการในหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง “แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง” ได้ โดยมีตัวชี้วัดต่อไปนี้ ส 3.1 ป.4/1 , ท 2.1 ป.4/1, ว 1.2 ป.4/1, ง 1.1 ป.4/1, ง 1.2 ป.4/1

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์สาระสำคัญ (Main Concept)

ตัวชี้วัด	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด	สาระสำคัญที่นำมาบูรณาการ
ว 1.2 ป.4/1	บรรยายหน้าที่ ของราก ลำต้น ใบและดอกของพืชดอกโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้	ศึกษาโครงสร้างของพืชที่พบในบริเวณจาก การเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง
ท 2.1 ป.4/1	สามารถเขียนและสื่อสารได้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์	เขียนและสื่อสารได้ เหมาะสมตามวัตถุประสงค์
ง 1.1 ป.4/1	เข้าใจ สร้างสรรค์ มุมมอง มีคุณธรรม จิตสำนึก การใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในการทำงานเลี้ยงชีพเกี่ยวกับงานเกษตร	เข้าใจ สร้างสรรค์ มุมมอง มีคุณธรรม จิตสำนึกการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในการทำงานเลี้ยงชีพเกี่ยวกับงานเกษตร
ง 1.2 ป.4/1	มีทักษะในการทำงาน กระบวนการ การจัดการ การทำงานกลุ่ม การแสวงหาความรู้สามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้ รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน	มีทักษะในการทำงาน กระบวนการ การจัดการ การทำงานกลุ่ม การแสวงหาความรู้สามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้ รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน
ส 3.1 ป.4/1	เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียง และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียง และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

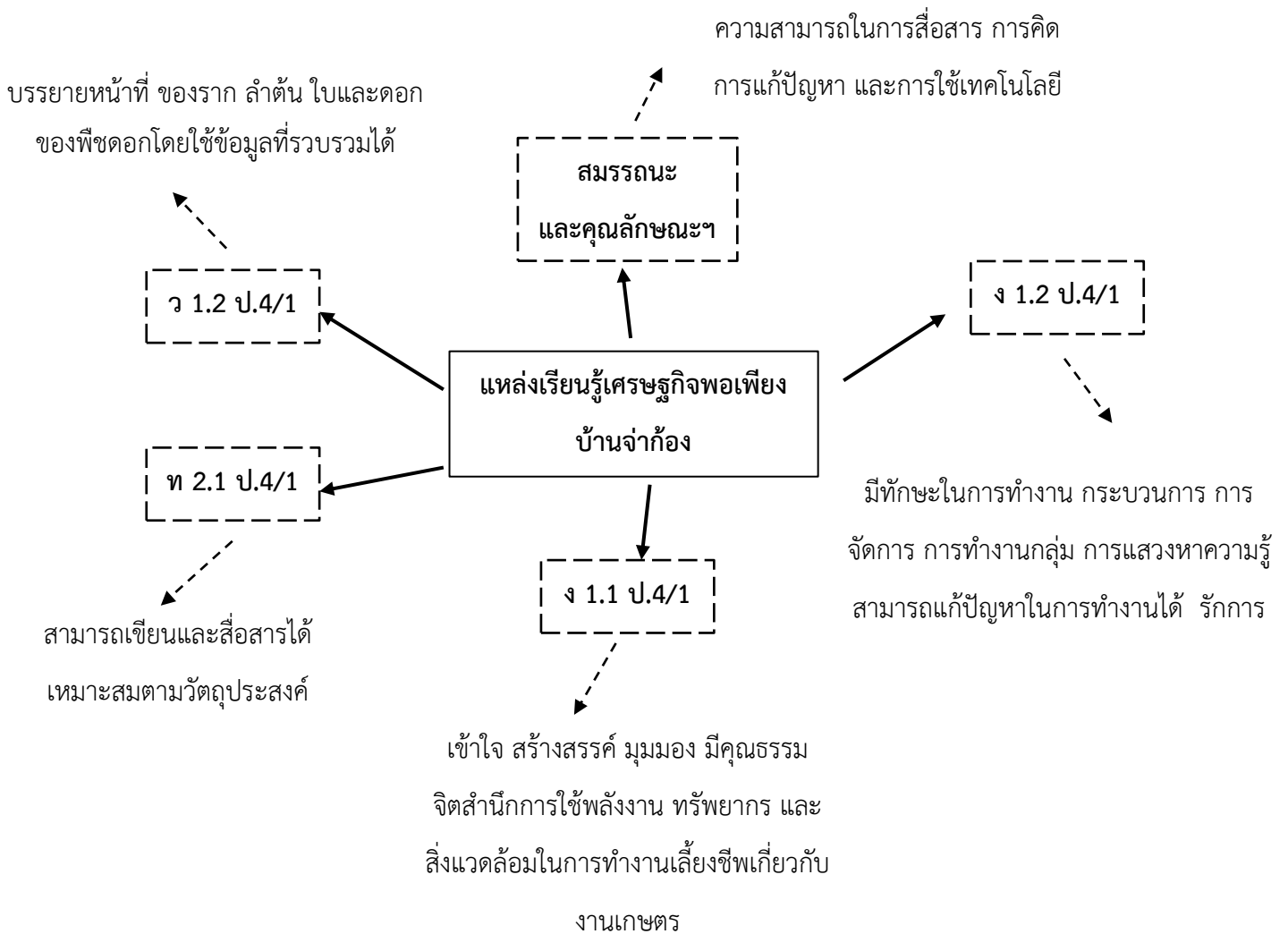
ผลการดำเนินการ

1. สมรรถนะของผู้เรียนที่นำมาบูรณาการได้แก่
 - 1.1 ความสามารถในการสื่อสาร
 - 1.2 ความสามารถในการคิด
 - 1.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา
 - 1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 2.1 มีวินัย
 - 2.2 มีความรับผิดชอบ
 - 2.3 มีจิตสาธารณะ

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดผลการเรียนรู้

ผู้เรียนมีความสามารถในการบรรยายหน้าที่ ของราก ลำต้น ใบและดอกของพืชดอกโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้ และศึกษาโครงสร้างของพืชที่พบในบริเวณจากการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพจากแหล่งข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมเพื่อศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมานำเสนอ สื่อสารได้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงที่พบจากการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง มีความเข้าใจ สร้างสรรค์ มุมมอง มีคุณธรรม จิตสำนึกการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในการทำงานเลี้ยงชีพเกี่ยวกับงานเกษตร และมีทักษะในการทำงาน กระบวนการ การจัดการการทำงานกลุ่ม การแสวงหาความรู้สามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้ รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำผังมโนทัศน์สาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 6 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 7 จัดทำ จัดหา สื่อการเรียนรู้ สร้างเครื่องมือวัด รวมทั้งเกณฑ์การให้คะแนนที่สอดคล้องกับหลักการวัด และประเมินผลตามสภาพจริง นอกจากนี้ยังเตรียมความพร้อมผู้เรียน และแหล่งเรียนรู้ให้ครบถ้วน

ขั้นตอนที่ 8 ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

1. เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถของนักเรียน
2. มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
3. เครื่องมือวัดผล วิธีการประเมินผล เกณฑ์การประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

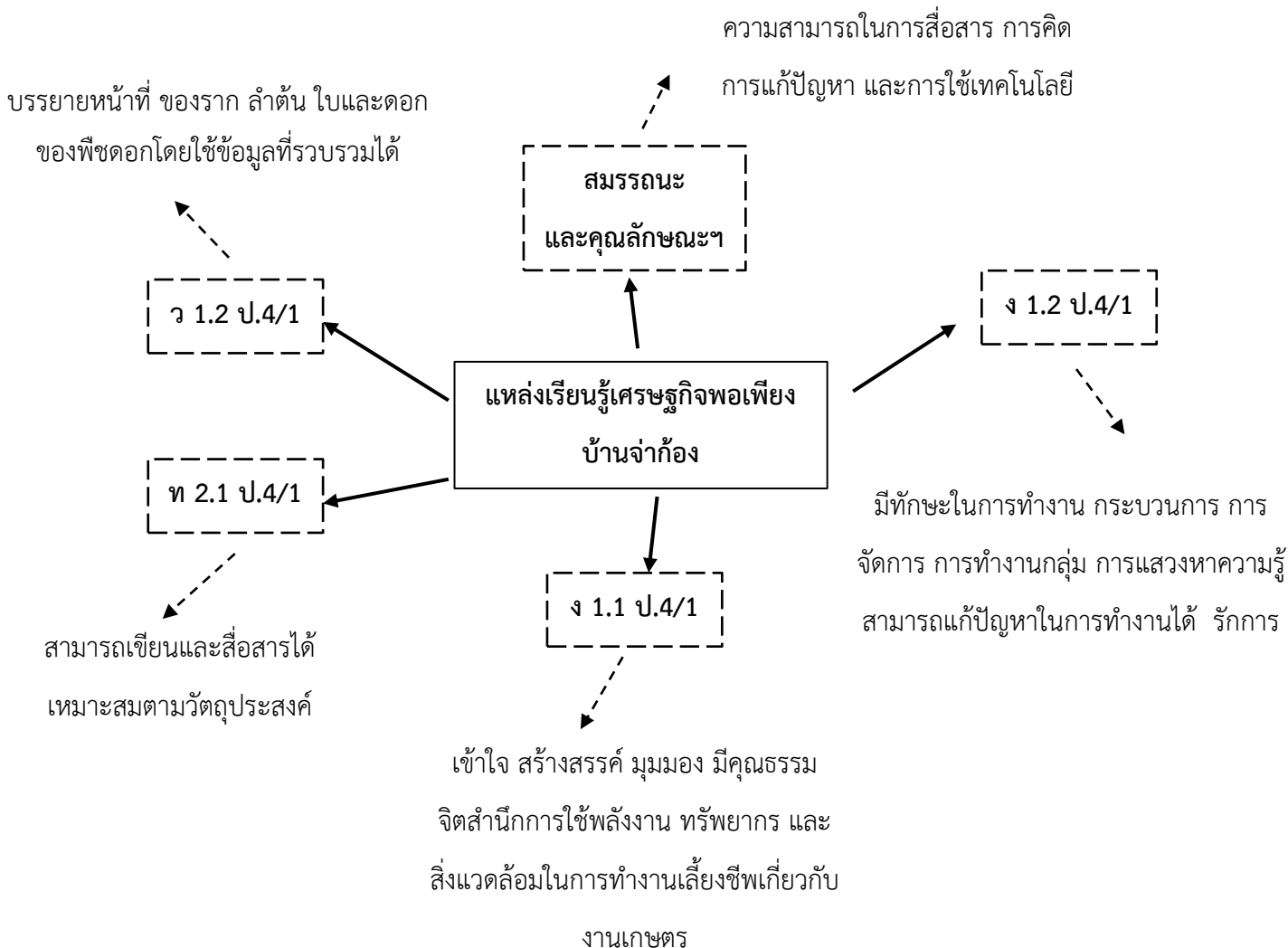
ชื่อหน่วย เศรษฐกิจพอเพียง

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้

ผู้เรียนมีความสามารถในการบรรยายหน้าที่ ของราก ลำต้น ใบและดอกของพืชดอกโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้ และศึกษาโครงสร้างของพืชที่พบในบริเวณจากการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อ และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพจากแหล่งข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมเพื่อศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมานำเสนอ สื่อสารได้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงที่พบจากการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อ มีความเข้าใจ สร้างสรรค์ มุมมอง มีคุณธรรม จิตสำนึกการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในการทำงานเลี้ยงชีพเกี่ยวกับงานเกษตร และมีทักษะในการทำงาน กระบวนการ การจัดการ การทำงานกลุ่ม การแสวงหาความรู้สามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้ รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน

2. ผังมโนทัศน์สาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้

3. สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.1 สมรรถนะของผู้เรียนที่นำมาบูรณาการ ได้แก่

- 3.1.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 3.1.2 ความสามารถในการคิด
- 3.1.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 3.1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

3.2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 3.2.1 มีวินัย
- 3.2.2 มีความรับผิดชอบ
- 3.2.3 มีจิตสาธารณะจุดประสงค์การเรียนรู้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K) : นักเรียนสามารถ

1.บอกหน้าที่ ของราก ลำต้น ใบและดอกของพืชดอกโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมที่พบในบริเวณจากการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้องได้

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) : นักเรียนสามารถ

1. สังเกตและบันทึกส่วนประกอบของพืชดอก ได้แก่ ราก ลำต้น ใบ และดอกที่พบในบริเวณจากการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้องได้

2. ใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงได้

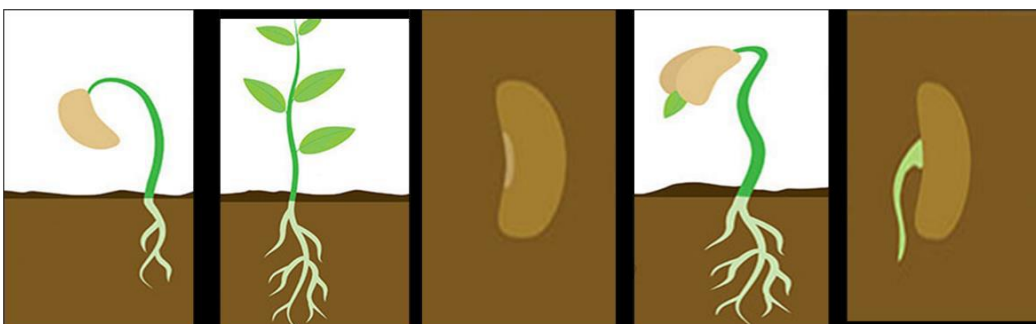
ด้านคุณลักษณะ (A)

- 1. มีวินัย
- 2. มีความรับผิดชอบ
- 3. มีจิตสาธารณะจุดประสงค์การเรียนรู้

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุดคำถามสำคัญ (15 นาที)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพการเจริญเติบโตของพืชโดยครูสลับภาพลำดับการเจริญเติบโตเพื่อให้นักเรียนเรียงลำดับภาพที่ถูกต้อง

2. หลังจากศึกษาภาพ ครูตั้งประเด็นคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนดังนี้

- ส่วนใดของพืชที่งอกออกจากเมล็ดมาเป็นอันดับแรก เพราะเหตุใด

(แนวคำตอบ: ราก เพราะพืชต้องใช้รากดูดน้ำและธาตุอาหาร)

- จากภาพนักเรียนคิดว่ารูปสุดท้าย พืชมีส่วนประกอบใดบ้างที่นักเรียนรู้จัก

(แนวคำตอบ: ราก ลำต้น และใบ)

3. สุ่มให้นักเรียนมาบอกเล่าประสบการณ์จากแบบบันทึก เรื่อง แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง เกี่ยวกับโครงสร้างพืชตั้งแต่การปลูก

ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์ (25 นาที)

4. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5 - 6 คน โดยคละตามความสามารถของนักเรียน เก่ง กลาง อ่อน เพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ของพืชดอก จากหนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ ป.4 หรือค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตพร้อมบอกประโยชน์ หรือที่ได้การเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง จากนั้นเขียนบันทึกกิจกรรมที่ศึกษา โครงสร้างของพืชเขียนข้อมูลลงในสมุดของตนเอง

5. ครูให้นักเรียนทำใบงานเรื่องโครงสร้างของพืชจาก “แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง” ที่สังเกตได้ เพื่อให้นักเรียนได้นำข้อมูลที่สืบค้นมาใช้ในการตอบคำถามใบงาน

ขั้นที่ 3 อภิปรายและสร้างความรู้ (20 นาที)

6. ให้นักเรียนพิจารณาการทำใบงานเรื่อง โครงสร้างของพืชจาก “แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง” ว่าถูกต้องหรือไม่ โดยครูถามคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าห้องครัวเปรียบได้กับส่วนใดของพืช เพราะเหตุใด

(แนวคำตอบ: ใบ เพราะใช้ในการสร้างอาหารเช่นเดียวกับครัวที่ทำอาหาร)

- ถ้าพืชไม่มีรากนักเรียนคิดว่าพืชจะเป็นอย่างไร

(แนวคำตอบ: อิศระ เช่น พืชตาย, พืชไม่มีวิวัฒนาการในการสร้างอาหาร ฯลฯ)

- ต้นพริก กับ ต้นหญ้า นักเรียนคิดว่ามีโครงสร้างภายนอกเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร

(แนวคำตอบ: ต่างกัน เพราะพืชแต่ละชนิดมีโครงสร้างภายนอกแตกต่างกัน)

7. นักเรียนและคุณครูร่วมกันสรุปเรื่องหน้าที่ส่วนต่างๆ ของพืชดอกคือ (ราก: ยึดลำต้นให้ติดกับพื้นดินและดูดน้ำและธาตุอาหารที่ละลายน้ำจากดิน, ลำต้น: ชู กิ่ง ก้าน ใบ ดอก เพื่อรับแสงแดดในการปรุงอาหารและเป็นทางลำเลียงน้ำและอาหารจากรากสู่ส่วนต่างๆของพืช, ใบ: สร้างอาหาร หายใจ และคายน้ำ, ดอก: ล่อแมลงและสืบพันธุ์

ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด (30 นาที)

8. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่าสู่กันฟังในเรื่องที่เรียน โดยใช้ใบงานประกอบการอธิบาย

9. ครูสุ่มนักเรียนนำเสนอผลการหาสืบค้นข้อมูลและร่วมกันอภิปรายคำตอบในใบงานที่หน้าชั้นเรียน และให้เพื่อนๆ ในห้องช่วยเพิ่มเติมส่วนที่ไม่สมบูรณ์

ขั้นที่ 5 ตอบแทนสังคม (30 นาที)

10. ครูให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำใบความรู้เรื่องหน้าที่ส่วนต่างๆ ของพืชดอก โดยการออกแบบเป็นผังความคิดพร้อมจัดรูปแบบและตกแต่งให้สวยงาม น่าสนใจ แล้วนำผลงานมาจัดป้ายนิเทศที่บอร์ดแสดงผลงานนักเรียน เพื่อแบ่งปันให้เพื่อนคนอื่นได้เรียนรู้ด้วย

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบงาน เรื่อง โครงสร้างของพืชจาก “แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง”
2. แบบบันทึก เรื่อง แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง
3. แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

7. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ/ประเมิน	ช่วงการวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ 1. บอกหน้าที่ ของราก ลำต้น ใบ และดอกของพืชดอกโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมที่พบในบริเวณจากการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้องได้	ตรวจสอบใบงาน เรื่อง โครงสร้างของพืชจาก “แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง”	ใบงาน เรื่อง โครงสร้างของพืชจาก “แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง”	หลังการปฏิบัติกิจกรรม	นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้องผ่านร้อยละ 60 ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ 1. สังเกตและบันทึก ส่วนประกอบของพืชดอก ได้แก่ ราก ลำต้น ใบ และดอก ที่พบในบริเวณจากการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้องได้ 2. ใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหา ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงได้	- ตรวจสอบแบบบันทึก เรื่อง แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง - ประเมินทักษะการพูดรายงานนำเสนอ เรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า	- แบบบันทึก เรื่อง แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง - แบบ ประเมิน ทักษะ การพูด รายงานนำเสนอ เรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจาก	หลังการปฏิบัติกิจกรรม	นักเรียนมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ (A) 1. มีวินัย 2. มีความรับผิดชอบ 3. มีจิตสาธารณะจุดประสงค์การเรียนรู้	ประเมินพฤติกรรมรายบุคคลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	หลังการปฏิบัติกิจกรรม	นักเรียนมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

8. การสะท้อนผลการเรียนรู้

8.1 สารสำคัญที่ตกตะกอนอยู่กับผู้เรียน

ผู้เรียนมีความสามารถในการบอกหน้าที่ ของราก ลำต้น ใบและดอกของพืชดอกโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมจากการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจำก้อง และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพจากแหล่งข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมเพื่อศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

8.2 สมรรถนะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมานำเสนอจัดเป็นจัดป้ายนิเทศ หรือตารางแบบบันทึกแสดงข้อมูลโดยผ่านกระบวนการคิด การแก้ไขปัญหา และพุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนาได้

8.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

1. มีวินัย
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีจิตสาธารณะจุดประสงค์การเรียนรู้